

Symposium ku czci Profesora Jana Łopuszańskiego

W dniach 29-30 maja br. odbyło się w Instytucie Fizyki Teoretycznej (IFT) międzynarodowe sympozjum „Jan Łopuszański Memorial Symposium” ku czci zmarłego przed rokiem wybitnego fizyka i nauczyciela akademickiego, profesora zwyczajnego w Uniwersytecie Wrocławskim,

prof. dra Jana Tadeusza Łopuszańskiego. Organizatorami i fundatorami Symposium były: Instytut Fizyki Teoretycznej, miejsce wieloletniej działalności profesora Łopuszańskiego oraz Polska Akademia Umiejętności w Krakowie, której Profesor był członkiem.

W Symposium wzięli udział współpracownicy, uczniowie (wśród nich pierwszy magistrant oraz kilku doktorów) i koledzy prof. Łopuszańskiego, z kraju i zagranicy. Wykładowców można podzielić na dwie grupy: współpracownicy i uczniowie wywodzący się z IFT – Jerzy Czerwonko, Zygmunt Galasiewicz, Piotr Garbaczewski, Roman Gielerak, Witold Karwowski, Jerzy Lukierski – oraz fizycy spoza Wrocławia, z którymi profesor zetknął się w swojej pracy naukowej – Iwo Białynicki-Birula (Warszawa), Andrzej Kobos (Kraków), Peter Stichel (Bielefeld), Ludwig Streit (Bielefeld), Armin Uhlmann (Lipsk), Wojciech Zakrzewski (Durham), Kacper Zalewski (Kraków). Niestety wielu nie mogło już przybyć, odeszli na zawsze bądź ich stan zdrowia nie pozwalał na odbycie podróży do Wrocławia. Niektórzy z tych ostatnich nadesłali listy ze wspomnieniami chwil spędzonych z Profesorem. Warto przytoczyć fragmenty tych listów:

Rudolf Haag (Hamburg): *W dużym stopniu zasługą Jana Łopuszańskiego było powiązanie wrocławskiej fizyki teoretycznej ze sceną światową. Udana prowadzenie Zimowych Szkół Fizyki Teoretycznej w Karpaczu i zapoczątkowanie Symposiumów Maksa Borna nie byłoby możliwe bez Jego wizji i siły sprawczej. Zorganizował programy wymiany z instytucjami na Zachodzie, wśród nich umowę partnerską z Uniwersytetem Stanowym Nowego Jorku, wynegocjowaną z Chen Ning Yangiem, jednym z najsłynniejszych fizyków na świecie. Udało mu się przyciągnąć wielu zagranicznych naukowców do odwiedzenia Wrocławia, a On sam był mile widzianym gościem w wielu instytucjach. Było to zdumiewającym osiągnięciem w czasach żelaznej kurtyny, a ten sukces jest związany z wybitnymi cechami charakteru. Była w tym pewność i upór biorące się z przekonania, że jego kurs jest słuszny i że musi to przyznać każdy człowiek dobrej woli.*

Detlev Buchholz (Getynga): *Jako Niemca uderzyła mnie jego otwarta postawa wobec nas mimo wszystkich cierpień, przez jakie On i Jego kraj przeszli w czasie wojny. Kiedy spotkałem go pierwszy raz w Karpaczu, wziął mnie na wycieczkę w Karkonosze i pokazał kilka wiosek i budowli. Podał mi niemieckie nazwy wszystkich. W tym czasie nie było to niewinne. Na moje pytanie, dlaczego dowiedział się wszystkich tych przebrzmiałych nazw, odpowiedział: To jest część historii tych miejsc, a historii nie można zapominać. Dziś wiemy, że Jego perspektywa sięgała bardzo daleko.*

Walter Dittrich (Tuebingen): *Wiele lat po naszym spotkaniu przeczytałem niemiecki przekład jego broszurki „Meine Lemberger Kriegserinerungen ans Gefangnis” (Moje lwowskie wspomnienia wojenne jako więźnia). Uświadomiłem sobie, że Jan cierpiał ze strony Niemców i komunistów. Chyba czuwał nad nim wyjątkowy anioł stróż, skoro przeżył te diabelskie czasy.*

Theodor Ruijgrok (Utrecht): *Pamiętam go jako wielkiego polskiego patriotę, który prowadził nieustającą walkę z reżimem.*

Symposium było wydarzeniem nie tylko naukowym, ale także społecznym i kulturalnym na Wydziale Fizyki i Astronomii naszego Uniwersytetu i we wrocławskim środowisku fizyków. Polską Akademię Umiejętności reprezentował jej prezes prof. dr hab. Andrzej Białas. Większość wykładów odbyła się w sali, której niedawno Rada IFT nadała

imię Jana Tadeusza Łopuszańskiego. Upływający czas coraz dobitniej uświadamia nam, uczniom i kolegom Profesora, jak wiele mu zawdzięczamy.

Więcej o Profesorze (życiorys, biogram, naukowe drzewo genealogiczne) można dowiedzieć się wchodząc na stronę www.ift.uni.wroc.pl i otwierając podstronę „Historia”.

Dr hab. Bernard Jancewicz, prof. UWr

Dr hab. Janusz Jędrzejewski, prof. UWr